SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Kirjallinen lausunto valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle komission ehdotusluonnoksesta komission asetukseksi tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) N:o 651/2014 muuttamisesta (valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muuttaminen)

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta toimittaa kirjallinen lausunto valiokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä ryhmäpoikkeusasetuksen muuttamisesta.

Pidämme tärkeänä sitä, että hallinnollista taakkaa kevennetään. Mikäli ryhmäpoikkeusasetuksen ehdot ovat liian jähmeät, niin ne tosiasiallisesti lisäävät kaikkien osapuolien (jäsenmaan virkamiehet, komission virkamiehet, yritys ja rahoituslaitokset) hallinnollista taakkaa. Tämä johtuu tapauskohtaisen käsittelyn lisääntymisestä. Hallinnollisen taakan minimoinnin osalta komission esitys ei ole täysin toimiva.

Biokaasun kannalta keskeisiä kohtia

Jakeluinfratuet (36a Investointituki lataus- tai tankkausinfrastruktuuriin)

Ehdotus koskee biokaasun liikennekäyttö. Arviomme mukaan valtioneuvoston kirjelmässä on hyvin huomioitu huolemme.

Haluamme lisäksi tuoda tietonne seuraavat asiat:

- Emme kannata komission ehdotusta jättää ryhmäpoikkeusasetuksen ulkopuolelle kaasunjakeluasemien investointituet. Emme myöskään tältä osin kannata artiklassa 2 annettuja määritelmiä puhtaan ajoneuvon (2 artiklan 102 f kohta) ja päästöttömän ajoneuvon (102 g) osalta. Komission esitys ei näiltä osin ole teknologianeutraali ja se vaikeuttaa jäsenmaiden liikennesektorin päästövähennyskeinojen käyttöönottoa. Erityisesti raskaassa kalustossa tulisi mahdollistaa myös kaasukäyttöisille ajoneuvojen infran tukeminen, sillä niissä sähköistyminen ja synteettiset polttoaineet eivät ole vielä pitkään aikaan laajemmassa käytössä ja toisaalta LNG-infran osalta jäsenmaissa on vielä tarvetta lisäsatsauksille. Ajoneuvojen ja jakeluinfran osalta ongelmallista on myös se, että ajoneuvojen päästöjä tarkastellaan ainoastaan puolittain, sillä tarkastelussa on mukana ainoastaan käytön aikaiset päästöt (piipun pää, pakoputken pää) eikä polttoaineen tai ajoneuvon koko elinkaaren aikaisia päästöjä.

SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Hankintatuet (*36 b artikla* Investointituki puhtaiden tai päästöttömien ajoneuvojen hankintaan ja ajoneuvojen jälkiasennuksiin)

Ehdotus koskee biokaasun liikennekäyttö. Arviomme mukaan valtioneuvoston kirjelmässä on hyvin huomioitu huolemme.

Investointituet (*41 artikla* Investointituki uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian, uusiutuvan vedyn ja tehokkaan yhteistuotannon edistämiseen)

Ehdotus koskee biokaasua. Arviomme mukaan valtioneuvoston kirjelmässä on hyvin huomioitu huolemme. Haluamme lisäksi tuoda tietonne seuraavat asiat:

- Kannatamme komission ehdotuksia uusiutuvan energian investointitukien osalta. Erityisen tärkeänä pidämme ehdotusta, että tukea voitaisiin myöntää myös tuotantolaitoksille, joiden tuottamiin polttoaineisiin kohdistuu sekoite- tai jakeluvelvoite. Kannatamme ehdotuksia erittäin lämpimästi ja se linjassa uusiutuvan energian direktiivin kanssa.
- Biokaasusektorin kansallisen ohjauskeinovalikoiman kehittämisen yhteydessä ryhmäpoikkeusasetus on tullut tutuiksi. Biokaasun ottaminen mukaan jakeluvelvoitteeseen aiheutti sen, että vuoden 2021 lopussa ja vuoden 2022 alussa biokaasulaitosten energiainvestointitukihakemukset eivät ole edenneet, sillä vanhat/voimassa olevat ryhmäpoikkeusasetus ei mahdollista investointitukea jakeluvelvoitteen piirissä olevalle toimijoille ilman komission erillistä hyväksyntää. Nyt käytännössä odotellaan, että tämä päivitetty ryhmäpoikkeusasetus hyväksytään, jotta investointitukien myöntäminen liikennebiokaasutuottaville laitoksille on taas helpompaa. Jos ryhmäpoikkeusasetuksen hyväksyminen viivästyy, niin se johtaa varmasti viivästyksiin myös biokaasulaitosinvestoinneissa. Toki komissiolle voi toimittaa hyväksyttäväksi yksittäisiä tukihakemuksia, mutta tämä lisää viivettä päätöksenteossa ja kaikkien osapuolien hallinnollista taakkaa. Biokaasulaitosinvestoinnit, joita Suomessa on tehty ja ollaan suunnittelemassa, täyttävät valtiontuen ehdot.

Verotuet (*44 a artikla* Ympäristöverojen tai veronluonteisten maksujen alennusten muodossa myönnettävä tuki)

Pidämme tärkeänä sen, että muistiossa on nostettu esiin huoli jakeluvelvoitteen ja veroalennuksen päällekkäisyyden aiheuttamat uhat. Esitämme lisättäväksi kirjelmään, että osana 55-valmiuspakettia tullaan päivittämään energiaverodirektiiviä, joka niin ikään tulee ottaa huomioon toimeenpanon yhteydessä.

SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Uusiutuvan energian tuotantotuet (43 artikla Toimintatuki uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian ja uusiutuvan vedyn pienlaitostuotannon edistämiseen sekä uusiutuvan energian yhteisöjen edistämiseen)

Komissio esittää uusia rajoituksia uusiutuvan energian tuotantotukiin biokaasulaitosten osalta. Komission ehdottaa, että ryhmäpoikkeusasetuksen piiriin sisällytetään ainoastaan pienet biokaasulaitokset. Tätä muutosta ei ole käsitelty valtioneuvoston kirjelmässä, mikä on ymmärrettävää, sillä ehdotuksella ei tällä hetkellä ole vaikutusta Suomen valitsemaan keinovalikoimaan (jakeluvelvoite vs. tuotantotuki).

Haluamme kuitenkin tuoda tietoonne, että muutosehdotus on oleellinen esimerkiksi Ruotsissa, jossa on juuri päätetty ottaa käyttöön uusi biokaasun tuotantotukimekanismi. Kyseessä on saman tyyppinen tuotantotuki, joka on ollut menestyksekkäästi käytössä Tanskassa jo muutaman vuoden ajan. Käytännössä komission ehdotus nyt kuitenkin viivästyttää Ruotsissa uuden tarpeelliseksi katsotun tukimuodon käyttöönottoa. Näkemyksemme mukaan tämä on hyvä esimerkki siitä, että valtiontukisääntöjen tulee olla sellaisia, että jäsenmaat voivat riittävän joustavasti laatia omiin erityispiirteisiinsä sopivia ohjauskeinokokonaisuuksia. Esitämme, että Suomi nostaa esille omassa kannanotossaan jäsenmaakohtaisten joustomahdollisuuksien tärkeyden.

Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely EU:ssa

Komission tulee uudelleen tarkastelemaan koko ryhmäpoikkeusasetusta vuoden 2022 aikana. Valitettavaa on kuitenkin se, että joulukuussa 2021 komission päätös valtiotuen suuntaviivoista sisältää biokaasulle ja biopolttoaineille yleisesti ongelmallisia linjauksia. Suuntaviivoja on määrä tarkastella uudestaan vuonna 2027. Tästä huolimatta ryhmäpoikkeusasetuksen päivittäminen vuonna 2022 on oleellinen toimenpide, jossa Suomen tulisi olla aktiivisesti mukana. Olisi tärkeää, että päivitystyössä noudatettaisiin teknologianeutraalisuutta, varmistettaisiin mahdollisimman pitkän aikavälin näkymät investoijille ja mahdollistettaisiin jäsenmaille riittävästi joustonvaraa.

Lisätiedot

Anna Virolainen-Hynnä, Toiminnanjohtaja Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
0400-987805, anna.virolainen-hynna@biokierto.fi